

Sociologické kafe: Vůdci, zprostředkovatelé a štít - Institucionální podnikatelé v pražské klimatické politice

2.12.2024 - | Fakulta humanitních studií UK

V roce 2021 schválila Praha ambiciózní dokument pro dekarbonizaci a adaptaci na klimatickou změnu.

Jak ale vznikl v městě, které bylo považováno za klimaticky konzervativní? Kdo stál za jeho přípravou a kdo zůstal stranou? A proč je důležité při studiu veřejných politik sledovat nejen politické procesy ale i konkrétní osobnosti? Na tyto otázky hledá odpověď společná práce Karla Čady s Evou M. Hejzlarovou (FSV UK), jejíž výsledky doktor Čada představí na pravidelném semináři Katedry sociologie FHS.

Na vznik plánu se tento výzkum kouká optikou teorie institucionálního podnikání. Termín institucionální podnikání označuje „aktivity aktérů, kteří mají zájem na určitém institucionálním uspořádání a kteří využívají své zdroje k vytváření nových institucí či k transformaci těch stávajících“ (Maguire, Hardy a Lawrence, 2004: 657). Institucionální podnikání je koncept, který do institucionální analýzy organizací znovu zavádí koncepty jako je aktérství, zájmy a moc.

Abstrakt od Karla Čady

V roce 2021 schválila Praha ambiciózní dokument pro dekarbonizaci a adaptaci na klimatickou změnu. Jak ale vznikl v městě, které bylo považováno za klimaticky konzervativní? Kdo stál za jeho přípravou a kdo zůstal stranou? A proč je důležité při studiu veřejných politik sledovat nejen politické procesy ale i konkrétní osobnosti? Na tyto otázky hledám odpověď ve společné práci s Evou M. Hejzlarovou (FSV UK), jejíž výsledky na semináři představím.

Na vznik plánu se koukáme optikou teorie institucionálního podnikání. Termín institucionální podnikání označuje „aktivity aktérů, kteří mají zájem na určitém institucionálním uspořádání a kteří využívají své zdroje k vytváření nových institucí či k transformaci těch stávajících“ (Maguire, Hardy a Lawrence, 2004: 657). Institucionální podnikání je koncept, který do institucionální analýzy organizací znovu zavádí koncepty jako je aktérství, zájmy a moc.

Nás zajímalo zkoumání role, kterou hrají institucionální podnikatelé při řešení složitých a mnohostranných problémů, jako je změna klimatu. Tvorbu Pražského klimatického plánu 2030 jsme sledovali prostřednictvím rozhovorů s klíčovými aktéry zapojenými do procesu tvorby této strategie. Od února do listopadu 2023 jsme provedli 12 rozhovorů. Analyzovali jsem ale i politické dokumenty a mediální zprávy.

V souvislosti s institucionálním podnikáním rozlišujeme čtyři klíčové kapacity: (1) epistemickou a rétorickou kapacitu, (2) výkonnou kapacitu, (3) kapacitu pro vytváření sítí a (4) kapacitu pro mobilizaci zdrojů. Ve vztahu k těmto kapacitám jsme pak identifikovali tři typy institucionálního podnikání: (1) politické podnikání, (2) epistemické podnikání a (3) manažerské podnikání.

V závěru pak tvrdíme, že úspěšná advokacie veřejných politik či vytváření nové instituce závisí právě na využití vhodného rozložení politických schopností a typů podnikavosti.

V roce 2021 schválila Praha ambiciózní dokument pro dekarbonizaci a adaptaci na klimatickou změnu. Jak ale vznikl v městě, které bylo považováno za klimaticky konzervativní? Kdo stál za jeho přípravou a kdo zůstal stranou? A proč je důležité při studiu veřejných politik sledovat nejen politické procesy ale i konkrétní osobnosti? Na tyto otázky hledá odpověď společná práce Karla Čady s Evou M. Hejzlarovou (FSV UK), jejíž výsledky doktor Čada představí na pravidelném semináři Katedry sociologie FHS.

Na vznik plánu se tento výzkum kouká optikou teorie institucionálního podnikání. Termín institucionální podnikání označuje „aktivity aktérů, kteří mají zájem na určitém institucionálním uspořádání a kteří využívají své zdroje k vytváření nových institucí či k transformaci těch stávajících“ (Maguire, Hardy a Lawrence, 2004: 657). Institucionální podnikání je koncept, který do institucionální analýzy organizací znovu zavádí koncepty jako je aktérství, zájmy a moc.

V roce 2021 schválila Praha ambiciózní dokument pro dekarbonizaci a adaptaci na klimatickou změnu. Jak ale vznikl v městě, které bylo považováno za klimaticky konzervativní? Kdo stál za jeho přípravou a kdo zůstal stranou? A proč je důležité při studiu veřejných politik sledovat nejen politické procesy ale i konkrétní osobnosti? Na tyto otázky hledám odpověď ve společné práci s Evou M. Hejzlarovou (FSV UK), jejíž výsledky na semináři představím.

Na vznik plánu se koukáme optikou teorie institucionálního podnikání. Termín institucionální podnikání označuje „aktivity aktérů, kteří mají zájem na určitém institucionálním uspořádání a kteří využívají své zdroje k vytváření nových institucí či k transformaci těch stávajících“ (Maguire, Hardy a Lawrence, 2004: 657). Institucionální podnikání je koncept, který do institucionální analýzy organizací znovu zavádí koncepty jako je aktérství, zájmy a moc.

Nás zajímalo zkoumání role, kterou hrají institucionální podnikatelé při řešení složitých a mnohostranných problémů, jako je změna klimatu. Tvorbu Pražského klimatického plánu 2030 jsme sledovali prostřednictvím rozhovorů s klíčovými aktéry zapojenými do procesu tvorby této strategie. Od února do listopadu 2023 jsme provedli 12 rozhovorů. Analyzovali jsem ale i politické dokumenty a mediální zprávy.

V souvislosti s institucionálním podnikáním rozlišujeme čtyři klíčové kapacity: (1) epistemickou a rétorickou kapacitu, (2) výkonnou kapacitu, (3) kapacitu pro vytváření sítí a (4) kapacitu pro mobilizaci zdrojů. Ve vztahu k těmto kapacitám jsme pak identifikovali tři typy institucionálního podnikání: (1) politické podnikání, (2) epistemické podnikání a (3) manažerské podnikání.

V závěru pak tvrdíme, že úspěšná advokacie veřejných politik či vytváření nové instituce závisí právě na využití vhodného rozložení politických schopností a typů podnikavosti.

<https://fhs.cuni.cz/FHS-1001.html?event=28940&locale=cz>